PIERWSZA ŁAWKA · ZESTAW KART PRACY · JĘZYK POLSKI · KLASA 6

Dział 5. Interpunkcja: przecinek, dwukropek, średnik, cudzysłów, nawias

Przecinek w zdaniu pojedynczym i złożonym, przy wyliczeniu i wołaczu; dwukropek, średnik, cudzysłów i nawias – zasady, ćwiczenia i poprawianie tekstu. Sześć kart pracy: teoria z przykładami, ćwiczenia, utrwalenie, zastosowanie i dwa równoległe sprawdziany – z pełnym kluczem odpowiedzi.

Karta	Temat	Zadania
1	**Interpunkcja: przecinek, dwukropek, średnik, cudzysłów, nawias – najważniejsze wiadomości** Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka	5 zad. 18 pkt
2	**Interpunkcja: przecinek, dwukropek, średnik, cudzysłów, nawias – ćwiczenia podstawowe** Sprawdzam, czy rozumiem podstawy	5 zad. 19 pkt
3	**Interpunkcja: przecinek, dwukropek, średnik, cudzysłów, nawias – utrwalenie** Zadania o wyższym poziomie trudności	5 zad. 12 pkt
4	**Interpunkcja: przecinek, dwukropek, średnik, cudzysłów, nawias – w praktyce** Tekst, źródło, doświadczenie lub sytuacja z życia	4 zad. 20 pkt
5	**Sprawdzian: Interpunkcja: przecinek, dwukropek, średnik, cudzysłów, nawias – grupa A** 20 minut · 17 pkt	6 zad. 17 pkt
6	**Sprawdzian: Interpunkcja: przecinek, dwukropek, średnik, cudzysłów, nawias – grupa B** 20 minut · 17 pkt	6 zad. 17 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 zawiera najważniejsze wiadomości i przykłady – od niej warto zacząć.
- Karty 2–4 to ćwiczenia podstawowe, utrwalenie oraz zastosowanie wiedzy w tekście, na źródle lub w sytuacji z życia.
- Karty 5 i 6 to równoległe sprawdziany (grupa A i grupa B) z tymi samymi typami zadań i tą samą punktacją – gotowe na lekcję.
- Każda karta mieści się na osobnych stronach i ma własną punktację – można ją wydrukować osobno jako pracę domową, kartkówkę lub zastępstwo.
- Klucz odpowiedzi do wszystkich kart znajduje się na końcu zestawu. Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania.

Materiał oryginalny. Podstawa programowa 2017 w brzmieniu z 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 996). Pisownia według zasad od 1.01.2026. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Interpunkcja: przecinek, dwukropek, średnik, cudzysłów, nawias – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka

KARTA 1/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 18 pkt

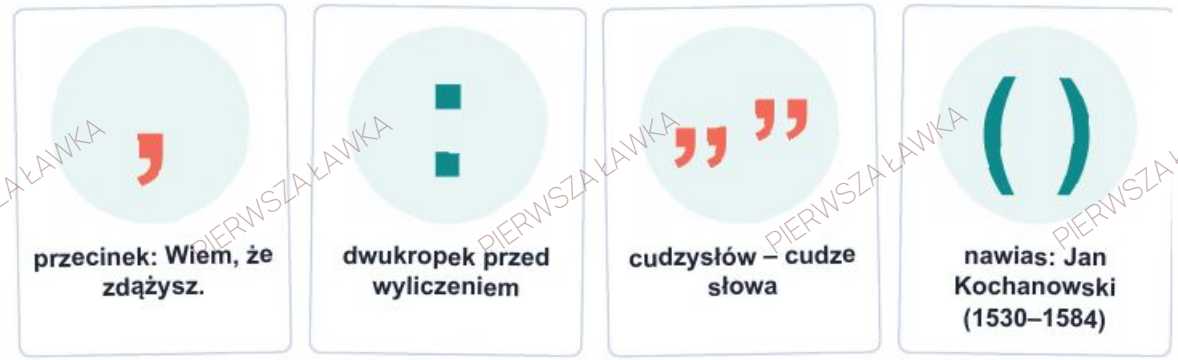
Przypomnij sobie

- **Interpunkcja** to zasady stawiania znaków przestankowych. Dzięki nim tekst jest jasny, a czytelnik wie, gdzie zrobić pauzę i jak rozumieć zdanie.
- **Przecinek w zdaniu złożonym** oddziela zdania składowe. Stawiamy go przed wyrazami: **że, żeby, bo, ponieważ, gdy, kiedy, jeśli, który, ale, lecz, a, więc, dlatego**. Przykład: Wiem, że jutro będzie sprawdzian.
- Zdanie podrzędne na początku lub w środku też oddzielamy przecinkami: Gdy zadzwonił dzwonek, wyszliśmy na boisko. Książka, którą czytam, jest ciekawa. Gdy przed „który" stoi przyimek, przecinek stawiamy przed przyimkiem: Dom, w którym mieszkam, jest stary.
- **Bez przecinka** łączymy wyrazy i zdania pojedynczymi spójnikami: **i, oraz, albo, lub, ani, czy**. Przykład: Ola czyta książkę i słucha muzyki. Weź zeszyt albo kartkę. Wyjątek: gdy spójnik się powtarza, przecinek stawiamy przed drugim: Zabierz i kurtkę, i czapkę.
- **Uwaga na „czy":** bez przecinka, gdy łączy dwie możliwości (Wolisz herbatę czy kakao?). Z przecinkiem, gdy zaczyna zdanie po czasowniku, np. po „nie wiem", „pytam" (Nie wiem, czy zdążę).
- **Wyliczenie**: wyrazy wymieniane po kolei oddzielamy przecinkami. Przed ostatnim wyrazem połączonym przez „i" przecinka **nie** ma: W ogrodzie rosną róże, tulipany i bratki.
- **Wołacz** (zwrot do kogoś) zawsze oddzielamy przecinkiem albo wykrzyknikiem: Kasiu, podaj mi książkę. Dziękuję ci, babciu, za pomoc.
- **Dwukropek** stawiamy przed wyliczeniem zapowiedzianym wcześniej (np. słowami: trzy rzeczy, następujące), przed przytoczeniem czyichś słów i przed wyjaśnieniem. Przykłady: Weź trzy rzeczy: kurtkę, czapkę i kanapki. Pani powiedziała: „Jutro idziemy do teatru". Wiedziałem jedno: muszę zdążyć.
- **Średnik** oddziela mocniej niż przecinek, a słabiej niż kropka. Stawiamy go między dłuższymi, dość samodzielnymi częściami zdania złożonego: Rano padał deszcz; po południu wyszło słońce. Oddziela też dłuższe elementy wyliczenia, w których są już przecinki.
- **Cudzysłów** („…") stosujemy przy tytułach zapisanych odręcznie, przy przytaczanych cudzych słowach (cytatach) i przy wyrazach użytych w nietypowym, np. żartobliwym, znaczeniu. W polskim tekście pierwszy znak stoi na dole, a drugi u góry.
- **Nawias** zawiera dodatkowe informacje: wyjaśnienia, daty, przykłady. Zdanie musi mieć sens także bez tego, co jest w nawiasie: Mikołaj Kopernik (1473–1543) był astronomem.

Znak	Kiedy go stawiamy	Przykład

przecinek	przed: że, bo, ponieważ, który, ale, lecz, a; przy wyliczeniu; przy wołaczu	Wiem, że zdążysz.
dwukropek	przed zapowiedzianym wyliczeniem, przed cudzymi słowami, przed wyjaśnieniem	Kup dwie rzeczy: chleb i mleko.
średnik	między dłuższymi, dość samodzielnymi częściami zdania złożonego	Rano padało; wieczorem wyszło słońce.
cudzysłów	tytuły, cudze słowa, wyrazy w nietypowym znaczeniu	Czytam „Hobbita”.
nawias	dodatkowe informacje i wyjaśnienia	Jan Kochanowski (1530–1584)

Znaki przestankowe

Przykłady z wyjaśnieniem

Przykład 1. Czy w zdaniu „Poszłam do sklepu i kupiłam chleb” potrzebny jest przecinek?
Nie. Zdania składowe łączy spójnik „i”, a przed pojedynczym „i” przecinka nie stawiamy.

Przykład 2. Gdzie postawić przecinki: Rower który dostałem na urodziny ma dziesięć biegów.
Rower, który dostałem na urodziny, ma dziesięć biegów. Zdanie z „który” stoi w środku, więc oddzielamy je przecinkami z obu stron.

Przykład 3. Popraw zapis: Zabierz na basen następujące rzeczy, ręcznik, klapki i czepek.
Zabierz na basen następujące rzeczy: ręcznik, klapki i czepek. Wyraz „następujące” zapowiada wyliczenie, dlatego po nim stawiamy dwukropek.

Zadania

1 **Oceń prawdziwość zdań. Zaznacz P albo F.** ___ / 5 pkt

1. Przed spójnikiem „że” stawiamy przecinek.	P	F
2. Przed pojedynczym spójnikiem „i” stawiamy przecinek.	P	F
3. Wołacz oddzielamy od reszty zdania przecinkiem.	P	F
4. Średnik oddziela mocniej niż kropka.	P	F
5. Tytuł książki zapisany odręcznie ujmujemy w cudzysłów.	P	F

2 **Połącz znak z jego zastosowaniem. Wpisz litery.** ___ / 4 pkt

1. dwukropek	a) tytuł albo cudze słowa
2. średnik	b) dodatkowa informacja, np. data
3. cudzysłów	c) przed zapowiedzianym wyliczeniem
4. nawias	d) oddziela dłuższe, dość samodzielne części zdania

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

3 **Wpisz w każdą lukę przecinek. Wpisz X tam, gdzie przecinka nie stawiamy.** ___ / 6 pkt

1. Wiem____ że masz rację.
2. Kupiłam jabłka____ i gruszki.
3. Mamo____ pomóż mi, proszę!
4. Nie przyszedł____ bo był chory.
5. Weź parasol____ albo kurtkę.
6. To jest pies____ który mieszka obok.

4 **Które zdanie jest zapisane poprawnie?** ___ / 1 pkt

A. Kasiu, podaj mi linijkę.
B. Kasiu podaj, mi linijkę.
C. Kasiu, podaj, mi linijkę.
D. Kasiu podaj mi linijkę.

5 **Napisz jedno zdanie z wołaczem. Oddziel wołacz przecinkiem.** ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

Sprawdzian: Interpunkcja: przecinek, dwukropek, średnik, cudzysłów, nawias – grupa A

KARTA 5/6

20 minut · 17 pkt

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 17 pkt

1 **Wpisz w każdą lukę przecinek. Wpisz X tam, gdzie przecinka nie stawiamy.** ___ / 6 pkt

1. Myślę____ że zdążymy na autobus.
2. Zjadłem zupę____ i drugie danie.
3. Piotrze____ zamknij okno.
4. Film był długi____ ale ciekawy.
5. Wolisz herbatę____ czy kakao?
6. Chłopiec____ którego spotkałem, mieszka obok.

2 **W którym zdaniu dwukropek jest użyty poprawnie?** ___ / 1 pkt

A. Na lekcję przynieś: trzy rzeczy nożyczki, klej i blok.

B. Na lekcję przynieś trzy rzeczy: nożyczki, klej i blok.

C. Na lekcję: przynieś trzy rzeczy nożyczki, klej i blok.

D. Na lekcję przynieś trzy: rzeczy nożyczki, klej i blok.

3 **Przepisz zdania. Wstaw brakujące przecinki.** ___ / 3 pkt

1. Kiedy spadł śnieg dzieci wybiegły na podwórko.
2. Kot który przybłąkał się wczoraj śpi na kanapie.
3. Na biurku leżały kredki flamastry ołówki i gumka.

4 **Przepisz zdania. Dodaj cudzysłów albo nawias.** ___ / 2 pkt

1. Na lekcji czytaliśmy baśń Kot w butach.
2. Adam Mickiewicz 1798–1855 napisał „Pana Tadeusza”.

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Interpunkcja: przecinek, dwukropek, średnik, cudzysłów, nawias – zestaw 6 kart pracy z kluczem i powtórką, klasa 6

Podgląd pokazał 6 z 19 stron. Pełna wersja: 19 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Interpunkcja: przecinek, dwukropek, średnik, cudzysłów, nawias – najważniejsze wiadomości – 5 zadań, 18 pkt
- Karta 2: Interpunkcja: przecinek, dwukropek, średnik, cudzysłów, nawias – ćwiczenia podstawowe – 5 zadań, 19 pkt
- Karta 3: Interpunkcja: przecinek, dwukropek, średnik, cudzysłów, nawias – utrwalenie – 5 zadań, 12 pkt
- Karta 4: Interpunkcja: przecinek, dwukropek, średnik, cudzysłów, nawias – w praktyce – 4 zadania, 20 pkt
- Karta 5: Sprawdzian: Interpunkcja: przecinek, dwukropek, średnik, cudzysłów, nawias – grupa A – 6 zadań, 17 pkt
- Karta 6: Sprawdzian: Interpunkcja: przecinek, dwukropek, średnik, cudzysłów, nawias – grupa B – 6 zadań, 17 pkt Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości z przykładami.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/jezyk-polski-klasa-6-dzial-05-interpunkcja-przecinek-dwukropek-srednik-cudzyslow-naw